

ÚVOD.....	7
-----------	---

Kapitola 1

CELOŽIVOTNÍ UČENÍ PRO VŠECHNY: POLITICKÉ ZADÁNÍ

1. Úvod.....	9
2. Politický význam celoživotního učení.....	10
2.1 Charakteristické rysy celoživotního učení.....	10
3. Přístup jednotlivých zemí.....	12
4. Politické zadání.....	17
5. Identifikace a uznávání učení.....	18
5.1 Alternativní učení a kvalifikace.....	19
5.2 Vytváření vzdělávacích drah.....	20
5.3 Informace a poradenství.....	21
6. Základy pro celoživotní učení.....	22
6.1 Posílení motivace učit se u mládeže.....	22
6.2 Motivování dospělých.....	24
7. Dostupnost a rovnost šancí.....	26
7.1 Rozdíly v dostupnosti.....	26
7.2 Různorodost a dostupnost.....	28
8. Prostředky na celoživotní učení.....	30
8.1 Přiměřenost prostředků a jejich rozdělování.....	30
8.2 Efektivnější využití prostředků.....	31
8.3 Mobilizace dalších zdrojů.....	35
9. Koordinovaný přístup.....	36
10. Závěry.....	39
Literatura.....	41

Kapitola 2

CELOŽIVOTNÍ UČENÍ PRO VŠECHNY: HODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU

1. Úvod.....	44
2. Hodnocení postavení zemí: systémový přístup.....	44
3. Budování základů učení a rozšiřování dalšího učení.....	45
3.1 Předškolní výchova.....	45
3.2 Vzdělávání a odborná příprava na vyšší sekundární úrovni.....	47
3.3 Terciární vzdělávání.....	50
3.4 Další vzdělávání a odborná příprava.....	52
4. Zlepšování finanční dostupnosti celoživotního učení.....	57
4.1 Posílení motivace k investicím do celoživotního učení.....	58
4.2 Převedení dalších prostředků na celoživotní učení.....	61
4.3 Snižování ceny kapitálu na soukromé investice do celoživotního učení.....	63
5. Pokus o hodnocení celoživotního učení jako systému.....	65
6. Závěry.....	67
Literatura.....	70

*Kapitola 3***PŘEKONAT ROZDÍLY: VÝHODY PLYNOUCÍ ZE VZDĚLÁVÁNÍ
A ODBORNÉ PŘÍPRAVY MUSÍ BÝT DOSTUPNÉ VŠEM**

1. Úvod	74
2. Nové i tradiční důvody, proč se zabývat rovností ve vzdělávání.....	74
3. Nakolik se obecné zvýšení vzdělanosti projevilo v jednotlivých sociálních skupinách?.....	76
3.1 Rovnost a socio-ekonomické zázemí.....	76
3.2 Rovnost a pohlaví	79
3.3 Rovnost a etnické menšiny	82
3.4 Rovnost a handicapování.....	83
4. Digitální přehrada.....	84
4.1 Prohlubuje digitální přehrada existující nerovnosti?	86
4.2 Přístup k informačním a komunikačním technologiím ve školách a na trhu práce	88
5. Rovnost a celoživotní učení.....	89
6. Závěry	92
Literatura	95

*Kapitola 4***KOMPETENCE PRO EKONOMIKU ZALOŽENOU NA ZNALOSTECH**

1. Úvod	100
2. Znalostní revoluce	100
2.1 Rozvoj technologií, zejména informačních a komunikačních technologií.....	100
2.2 Růst kvalifikace pracovní síly.....	102
3. Jaké kompetence odlišují znalostní ekonomiku?.....	104
3.1 Znalostní pracovníci jsou vysoce vzděláni nebo mají vysokou úroveň funkční gramotnosti	106
3.2 Pracovní kompetence	109
4. Závěry	112
Literatura	116

*Kapitola 5***JAKÁ JE BUDOUCNOST NAŠICH ŠKOL?**

1. Úvod	120
2. Scénáře OECD	120
2.1 Zachování statu quo	122
2.2 Rescholarizace	127
2.3 Descholarizace.....	133
3. Závěry	138
Literatura	141

STATISTICKÁ PŘÍLOHA: Údaje pro obrázky.....	143
--	------------

Seznam rámečků, obrázků a tabulek

RÁMEČKY

1.1 Uznávání alternativního učení.....	19
1.2 Jak učinit vzdělávání „přívětivým k dospělým“.....	25
1.3 Dánský taxametr.....	33
1.4 Švédský projekt pro lesní hospodářství.....	34
1.5 Využití nových technologií.....	35
3.1 Socio-ekonomické zázemí a dostupnost terciárního vzdělávání.....	77
3.2 Dostupnost vzdělávání pro národnostní menšiny.....	83
3.3 Rovnost a handicapování.....	84
4.1 Pracovní kompetence.....	106
4.2 Různé definice znalostního pracovníka.....	107

OBRÁZKY

1.1 Účast na vzdělávání a odborné přípravě v průběhu života v zemích OECD.....	18
2.1 Účast 3letých na preprimárním vzdělávání, 1998.....	46
2.2 Pokrok při dosahování minimálního potřebného vzdělání, 1998.....	48
2.3 Úroveň gramotnosti a míra podvzdělanosti 16 až 25letých s vyšším sekundárním vzděláním, 1994-98.....	49
2.4 Pokrok ve zvyšování podílu osob s terciárním vzděláním, 1998.....	51
2.5 Podíl dospělých na školském vzdělávání podle úrovně vzdělávání, 1998.....	54
2.6 Účast dospělých na dalším vzdělávání a odborné přípravě, 1994-98.....	56
2.7 Učení starších dospělých po ukončení školského vzdělávání, 1994-98.....	57
2.8 Trendy ve výdajích na studenta a v počtu studentů na terciární úrovni, 1990-96.....	59
2.9a Trendy veřejných a soukromých výdajů bez rozlišení úrovně vzdělávání, 1990-96.....	60
2.9b Trendy veřejných a soukromých výdajů na terciárním vzdělávání, 1990-96.....	61
3.1 Přijetí na vyšší či vysokou školu podle příjmu rodiny, Spojené státy, 1972-96.....	78
3.2 Relativní výdělky žen dvou generací.....	81
3.3 Přijetí na vyšší či vysokou školu podle rasy, resp. národnosti, Spojené státy, 1972-96.....	82
3.4 Dostupnost počítačů doma a ve škole v zemích OECD, 1998.....	85
3.5 Podíl domácností s připojením k Internetu podle rasy či etnické skupiny, Spojené státy, 1998 a 2000.....	87
3.6 Podíl domácností s připojením k Internetu podle decilu hrubého příjmu, Spojené království, 1998-1999 a 1999-2000.....	87
3.7 Účast zaměstnaných dospělých na vzdělávání a odborné přípravě v rámci zaměstnání podle dosažené úrovně vzdělání, 1994-95.....	91
4.1 Růst významu odvětví založených na znalostech, 1985 a 1997.....	101
4.2 Růst podílu osob s terciární kvalifikací v produktivním obyvatelstvu a mezi zaměstnanými v období 1989-96.....	102
4.3 Vliv rostoucí kvalifikace na celkový růst zaměstnanosti v období 1980-98.....	103
4.4 Požadavky na pět typů dovedností u znalostních pracovníků, Kanada.....	110

TABULKY

1.1 Pojetí celoživotního učení v jednotlivých zemích.....	12
3.1 Používání počítačů žáky 1. až 8. ročníků, Spojené státy, 1993-97.....	88
3.2 Podíl 18letých a starších zaměstnanců využívajících počítač v práci, Spojené státy, 1993 a 1997.....	89
4.1 Kritéria pro přijímání nových zaměstnanců, Spojené státy, 1994 a 1997.....	105
4.2 Vzdělání a funkční gramotnost znalostních pracovníků.....	108